

**Bijdrage Kunsten en Erfgoed aan de Vlaamse
minister bevoegd voor Cultuur**

2014-2019

INLEIDING

De opbouw van de Vlaamse overheid is altijd nauw verbonden geweest met cultuur als uitgangspunt voor de ontplooiing van het individu binnen de samenleving enerzijds en voor haar maatschappelijke bijdrage aan identiteit, diversiteit, duurzaamheid en cohesie anderzijds.

Investeren in cultuur voor de borging van haar intrinsieke waarde en haar "kanarie" of labo-functie blijft het uitgangspunt. Cultuur mag niet gereduceerd worden tot deze kern. Van oudsher is zij een belangrijk onderdeel van de toeristische troeven in Vlaanderen en de culturele en creatieve sectoren zijn snel groeiende sectoren van het Vlaams-economische landschap.

Wil cultuur haar intrinsieke en maatschappelijke waarde, haar cohesie versterkende, haar experimentele, haar duurzame en haar economische waarde blijvend vervullen binnen de nieuwe uitdagingen waarvoor Vlaanderen in Europa en de wereld staat, dan moet er volgens ons voor de velden kunsten en erfgoed in de volgende legislatuur prioritair ingezet worden op de volgende vijf lijnen:

1. Cultureel erfgoed in/voor Vlaanderen: een inhaalbeweging en versterking

- Een langetermijnvisie op een cultureel erfgoedbeleid dat een coherent kader aanreikt vanuit een geïntegreerde benadering van de noden en mogelijkheden van de verschillende vormen van erfgoed en erfgoedzorg en ontsluiting.
- Inhaalbeweging voor belangrijke collecties cultureel erfgoed met een thematische impulslijn projecten cultureel erfgoed (in afwachting van een verhoging van de structurele ondersteuning van de Vlaamse musea), het invoeren van een decretale regeling voor staatswaarborg (indemniteit) voor tijdelijke en langdurige bruiklenen en fiscale stimuli ten gunste van het behoud van belangrijk cultureel erfgoed.
- De oprichting van een UNESCO categorie II centrum voor Immaterieel Cultureel Erfgoed (ICE)

2. Kunsten: in deze regeerbijdrage schuiven we een aantal aanvullende instrumenten naar voor die o.a. te maken hebben met het uitbreiden of diversifiëren van het publiek van/voor de kunsten in de meest ruime zin en waarvoor er naast de accenten die er hierover in de visienota kunnen worden gelegd, ook een impulsbeleid kan worden opgezet. Het gaat om:

- De oprichting van een overleg- en kennisplatform rond Kunst in Opdracht met als doel de voorbereiding van een algemeen beleids- en ondersteuningskader hiervoor. Daarmee wordt het verhogen van de kwaliteit van de kunstproductie in het openbare domein beoogd.
- Een impulslijn rond stedelijke diversiteit: om het boeiende artistieke leven in steden boven water te krijgen, moet dit - naast een veel gerichtere klemtoon op deze initiatieven in het kunstendecreet (waar in het nieuwe KD nieuwe kansen liggen) – aangevuld worden met een impulslijn stedelijke diversiteit.

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

- Een verankering van de Kunstendag voor Kinderen, met als voornaamste doelstelling het verbreden van de kunstparticipatie naar kinderen.
- Het opzetten van een kunstkoopregeling met als doel het democratiseren van het kunstbezit.

3. Inspelen op de uitdagingen die e-cultuur en digitalisering voor de cultureel erfgoed- en kunstensector met zich mee brengen

- Uitbouw van PACKED (expertisecentrum voor digitaal erfgoed) tot sectorale organisatie voor zowel kunsten als cultureel erfgoed: schakel tussen sector en Vlaams Instituut voor Archivering om zo de noodzakelijke inhaaloperatie op vlak van archivering en digitalisering te begeleiden.
- Onderzoekstraject om een interdisciplinair kader te ontwikkelen m.b.t. de uitdagingen waar de sector voor staat (bv. verplichting om content open te stellen).

4. Andere financiering: online subsidiewijzer en helpdesk

Er is een grote vraag in de kunstensector maar ook in de erfgoedsector naar informatie, kennisdeling en begeleiding over het bestaande aanbod van ondersteuningsmogelijkheden.

5. Optimalisatie werking, middelen en infrastructuur (eigen) instellingen

Wat is de rol van de eigen / grote (erfgoed)instellingen voor de Vlaamse overheid? Wat verwacht de Vlaamse overheid als inrichtende macht van haar eigen instellingen? Zo is de Vlaamse overheid bijvoorbeeld eigenaar van het Kasteel van Gaasbeek, Alden Biesen, het M HKA, Frans Masereel Centrum en Felix De Boeckmuseum. Daarnaast draagt de Vlaamse overheid ook de verantwoordelijkheid voor het behoud en beheer van de Collectie Vlaamse Gemeenschap. Tot slot dringen zich een aantal inhaalbewegingen op het vlak van infrastructuur op (bv. automatisering theatertrekken).

DE VLAAMSE OVERHEID ZET IN OP BELANGRIJK CULTUREEL ERFGOED IN/VOOR VLAANDEREN

We pakken graag uit met elementen van immaterieel cultureel erfgoed, waaronder de Belgische frietkotcultuur, de Hanswijkcavalcade, Ommegang in Mechelen, ... We zijn trots op topstukken zoals het Lam Gods (Gebroeders Van Eyck), de Kruisafneming (Rubens), schilderijen en tekeningen van Ensor. Of op de bijdrage die Vlaanderen met zijn (kunst-)productie levert aan het werelderfgoed zoals in Brugge en Antwerpen. We vinden het vanzelfsprekend dat onze musea spraakmakende tentoonstellingen maken ... We promoten dat graag, vanuit toeristisch oogpunt en ook internationaal.

Maar wanneer het gaat om een cultureel erfgoedbeleid waarin de zorg voor en de ontsluiting van het cultureel erfgoed - dat in Vlaanderen bewaard blijft, en in/voor Vlaanderen en internationaal belangrijk is - een plaats heeft, is de geheugen- en zorgreflex van de Vlaamse overheid eerder beperkt en de investeringen¹ zijn ondermaats. Een inhaalbeweging dringt zich dan ook aan op verschillende vlakken.

EEN LANGETERMIJNVISIE OVER EEN CULTUREEL ERFGOEDBELEID

De afgelopen 15 jaar veranderde in Vlaanderen het instrumentarium voor het voeren van een cultureel erfgoedbeleid. Met de intrede van een breed erfgoedbegrip, aan het begin van de 21ste eeuw, verruimden het actieterrein, de verwachtingen, de opdrachten en de ambities van het cultureel erfgoedveld en van het beleid. Het discours en instrumentarium ontwikkelden zich de afgelopen jaren vanuit ad hoc noden per deelsector, wat samenliep met de evolutie naar een breed erfgoedbegrip.

Het is noodzakelijk om alles samen te brengen binnen één overkoepelende visie om een antwoord te bieden op de huidige versnippering (deelsectoren, complementair beleid, bescherming, onder financiering,...) en op de vele noden en mogelijkheden op vlak van erfgoedzorg en ontsluiting en hergebruik van erfgoed in andere domeinen (kunsten, toerisme, onderwijs, innovatie,...). Deze **duidelijke, coherente langetermijnvisie** van de Vlaamse overheid kan dienen als kompas en kader waarbinnen de Vlaamse overheid keuzes kan maken. Bovendien helpt het om voorbereid te zijn op de ontwikkelingen en opportuniteiten waarop een beleid snel kan of moet inspelen.

Een **geïntegreerde benadering van de verschillende vormen van erfgoed** (roerend, onroerend, immaterieel) is ons streefdoel. Zowel vanuit organisatieontwikkeling oogpunt als vanuit het veld zijn hier veel argumenten voor te vinden. Dit zou het draagvlak versterken en een coherent Vlaams beleid bevorderen. Concreet gaat het over het samenvoegen van de verschillende diensten van de Vlaamse overheid die een

---

¹ Uit een analyse van de begrotingsgegevens van 2009-2014 blijkt dat de beleidsmiddelen voor erfgoed met 3 % is gestegen. Indien er echter rekening gehouden wordt met de indexering dan maskeert deze lichte stijging een significante daling van de beleidsmiddelen. Ongeveer 0,14 % van de uitgaven van de Vlaamse overheid gaan naar cultureel erfgoed.

erfgoedbeleid voeren (het agentschap Onroerend Erfgoed en de afdeling Erfgoed van het agentschap Kunsten en Erfgoed) binnen het culturele domein en in nauwe samenhang met kunsten. Erfgoed heeft een instrumentele waarde (toerisme, ruimtelijke ordening, economie,...) waardoor samenwerking en afstemming met deze beleidsdomeinen belangrijk is. Maar vanuit de intrinsieke, cultuurhistorische en gemeenschapsvormende waarde blijft het culturele domein het meest aangewezen.

INHAALBEWEGING VOOR BELANGRIJKE COLLECTIES CULTUREEL ERFGOED

VERHOGING VAN DE STRUCTURELE ONDERSTEUNING VAN DE OP VLAAMS NIVEAU INGEDEELDE MUSEA (EN LETTERENHUIS EN DE VLAAMSE ERFGOEDBIBLIOTHEEK)

Landelijke musea zijn beheerders van de belangrijke collecties cultureel erfgoed. Het zijn cruciale actoren in het cultureel-erfgoedveld op vlak van expertise, maar ook in het naar het publiek brengen en vertalen van actuele betekenissen van collecties. Ze spelen een belangrijke rol in de internationale profilering van Vlaanderen. Een museum voert niet enkel de vier basisfuncties uit, maar het zet meer en meer in op het verzamelen van de context van collecties, het maakt verbindingen en netwerken met andere partners in de maatschappij – ook internationaal- en het staat ten dienste van en betreft het publiek. Het digitale als middel is structureel ingebed in het denken en de werking van het museum.

Vanuit de Vlaamse overheid bleven de musea steeds onder gefinancierd om deze hoge verwachtingen te realiseren. De inrichtende machten (merendeel steden en provincies) zijn de belangrijkste financiers van deze musea. Amper 19 % van de overheidsfinanciering komt van de Vlaamse overheid.

Zowel de ronde in 2008 als deze van 2013 (voor de beleidsperiode 2014-2019) werden beslist binnen constant beleid. De facto zijn de musea er op vlak van structurele ondersteuning op achteruit gegaan.

Een verhoging van de structurele ondersteuning van de op Vlaams niveau ingedeelde musea, moet onmiddellijk overwogen worden bij een gunstige economische situatie. Deze behoefte geldt eveneens voor de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en het Letterenhuis.

EEN THEMATISCHE IMPULSLIJN PROJECTEN CULTUREEL ERFGOED

In afwachting van een verhoging van de structurele ondersteuning kunnen via een 'impulslijn projecten cultureel erfgoed' de belangrijkste noden ingevuld worden op vlak van publiekswerking en op vlak van de collecties. De volgende thema's zijn prioritair:

- Inzet van nieuwe (digitale) technologieën in de collectie en publiekswerking. Nieuwe (digitale) technologieën bieden mogelijkheden om te kunnen voldoen aan de verwachtingen van de diverse publieken. Hetzelfde geldt voor een hedendaags onderzoek van de collecties in functie van restauratie en conservatie. Daarnaast moet een sectorgedreven inhaalbeweging ondersteund worden voor de

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

digitalisering van analogoog materiaal (gecoördineerd door het VIAA) conform kwaliteitsstandaarden die de duurzame bewaring, ontsluiting en uitwisseling van digitaal materieel garanderen.

- Kwaliteitsverbetering van het fysieke behoud en beheer van collecties

De Vlaams ingedeelde musea, archiefinstellingen en erfgoedbibliotheken beheren de belangrijkste collecties in Vlaanderen. Het is van cruciaal belang deze collecties optimaal te behouden door ze te bewaren in aangepaste en kwaliteitsvolle bewaaromgevingen. Dit betreft zowel presentatieruimten als depotruimten. Daarnaast is conservatie en restauratie belangrijk, om dit erfgoed te bewaren voor toekomstige generaties en te presenteren aan het publiek (in de eigen instelling en daarbuiten). Hierdoor kunnen ook garanties worden geboden bij (internationaal) bruikleenverkeer.

- Verbreding van het publieksbereik en het bereiken van moeilijker bereikbare groepen

De Vlaams ingedeelde organisaties hebben vaak een diffuus beeld van het precieze profiel van hun bezoekers. Dit maakt het moeilijk een gericht aanbod te ontwikkelen. Het blijft ook een grote uitdaging om nieuwe en niet-evidente doelgroepen te bereiken.

NOOD AAN EEN DECRETALE REGELING VAN STAATSWAARBORG (INDEMNITEIT) VOOR TIJDELIJKE EN LANGDURIGE BRUIKLEENEN UIT HET BUITENLAND

De discussie over de invoering van een staatswaarborgregeling (indemniteit) voor kunstwerken die voor tijdelijke tentoonstellingen in Vlaanderen worden uitgeleend, is momenteel actueel. De vraag vanuit de musea naar een dergelijke regeling is groot. Dankzij een dergelijke regeling kunnen zij de bij grotere tentoonstellingen sterk oplopende verzekeringskosten in belangrijke mate beperken.

Via een indemniteitsregeling neemt de overheid de aansprakelijkheid van de tentoonstellingsorganisator over voor schade aan en het eventueel totaal verlies van de aan de organisator in bruikleen gegeven kunstwerken.

IMPLEMENTATIE VAN NIEUWE TOPSTUKKENDECREET MET VOLDOENDE MIDDELEN

Op 25 april 2014 werd het decreet tot wijziging van het Topstukkendecreet aangenomen door de Vlaamse Regering. De belangrijkste bijkomende opdrachten bij het nieuwe Topstukkendecreet liggen in de verbreding van het begrip 'topstuk' en de daaraan verbonden ruling én in de toestemming tot uitvoer van cultuurgoederen buiten Vlaanderen en binnen de EU. Dit betekent dat zal moeten voorzien worden in voldoende

middelen. Daarnaast moet ook ingezet worden op de afstemming met Onroerend Erfgoed over topstukken in monumenten.

FISCALE STIMULI TEN GUNSTE VAN HET BEHOUD VAN BELANGRIJK CULTUREEL ERFGOED

Vanaf 2015 wordt Vlaanderen volledig bevoegd voor wat betreft de regelgeving inzake successierechten. Deze bevoegdheid kan ingezet worden voor een betere zorg en behoud van het erfgoed in Vlaanderen.

Op dit moment geldt er voor wat het roerend erfgoed betreft, enkel de regeling tot in betaling geven van kunstwerken om te voldoen aan de successierechten. Maar deze huidige regeling is weinig performant (complex en geen mogelijkheid om voorafgaande bindende afspraken te maken over mogelijke inbetalinggeving).

Ook een regeling tot voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor topstukken bleef tot op heden uit. Het uitblijven van een dergelijke regeling en de slecht werkende vorige regeling leidt tot een bijna verplichte buitenlandse vermarkting waardoor dit belangrijk erfgoed buiten het bereik van onze erfgoedinstellingen blijft.

DE OPRICHTING VAN EEN UNESCO CATEGORIE II CENTRUM VOOR IMMATERIEEL CULTUREEL ERFGOED (ICE)

Vlaamse experts hebben het voorbije decennium inhoudelijke expertise van internationaal niveau opgebouwd en onder meer dankzij het Vlaamse beleid rond ICE konden internationale relevante inzichten, goede praktijken en credibiliteit ontwikkeld worden.

Met de uitbouw van een UNESCO Categorie II centrum voor Immaterieel Cultureel Erfgoed kan Vlaanderen de volgende jaren een wereldrol opnemen op het vlak van het borgen van immaterieel erfgoed in het algemeen en het implementeren van de UNESCO conventie van 2003 in het bijzonder. Het kan eveneens dwarsverbanden leggen naar andere doelstellingen van de Vlaamse overheid, zoals op het vlak van duurzaamheid en internationale samenwerking. Een dergelijk centrum zal als draaischijf fungeren tussen Vlaanderen, de EU en UNESCO en op deze niveaus voor inhoudelijke (en financiële) afstemming zorgen.

Bijkomende opportuniteit is dat er voor de UNESCO-conventie van 2003 in de Electorale Groep I van UNESCO (West-, Zuid- en Noord-Europa, Canada en VS) momenteel nog geen categorie II centrum is opgericht.

KUNSTEN

Het nieuwe Kunstendecreet (KD), goedgekeurd in december 2013, is gebaseerd op de resultaten van een grondige evaluatie en bevraging van de kunstensector. Die bevraging leverde een aantal duidelijke pijnpunten op, maar ook de vraag naar nieuwe ondersteuningsinstrumenten en een andere organisatie van de kwaliteitsbeoordeling en het beleidskader. Deze pijnpunten en vragen zijn grotendeels opgenomen in het nieuwe Kunstendecreet. De visienota die in het decreet staat ingeschreven, is het algemene beleidskader voor de uitvoering van het nieuwe decreet en geeft richting aan het kunstenbeleid. Een aantal nieuwe instrumenten zijn in het Kunstendecreet opgenomen en worden in deze visienota verduidelijkt, zoals de partnerprojecten, de doorbraaktrajecten en de aankoop van kunst.

In deze regeerbijdrage schuiven we een aantal aanvullende instrumenten naar voor die o.a. te maken hebben met het uitbreiden of diversifiëren van het publiek van/voor de kunsten in de meest ruime zin en waarvoor er naast de accenten die er hierover in de visienota kunnen worden gelegd, ook een impulsbeleid kan worden opgezet.

Het gaat om:

- De oprichting van een overleg- en kennisplatform rond Kunst in de Publieke ruimte met als doel de voorbereiding van een algemene beleids- en ondersteuningskader hiervoor. Daarmee wordt het verhogen van de kwaliteit van de kunstproductie in het openbare domein beoogd.
- Een impulslijn rond stedelijke diversiteit: om het boeiende artistieke leven in steden boven water te krijgen, moet dit - naast een veel gerichtere klemtoon op deze initiatieven in het kunstendecreet (waar in het nieuwe KD nieuwe kansen liggen) - aangevuld worden met een impulslijn stedelijke diversiteit.
- Een verankering van de Kunstendag voor Kinderen, met als voornaamst doelstelling het vergroten van de participatie van kinderen aan kunst;
- Het opzetten van een kunstkoopregeling met als doel het democratiseren van het kunstbezit.

OPERATIONALISERING VAN HET KUNSTENDECREET

In september en oktober 2015 worden de eerste aanvragen voor projectsubsidies en werkingssubsidies in het kader van het nieuwe Kunstendecreet ingediend. Ook een aantal nieuwe instrumenten in dit decreet gaan van start in de herfst van 2015.

De vernieuwingen van het nieuwe Kunstendecreet vereisen een grote aanpassing van de bestaande processen. Het beleidskader (visienota), de verhoudingen tussen de verschillende subsidie instrumenten, de manier waarop men aanvraagt en de manier waarop men (aanvragen) wordt (worden) beoordeeld, worden fundamenteel anders ingevuld en/of georganiseerd.

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

De operationalisering van het nieuwe Kunstendecreet zal dus in 2de helft van 2014, de loop van 2015 en het voorjaar 2016 een aanzienlijke verhoging van de werklust betekenen voor zowel de (potentiële) aanvragers, de beoordelaars, het Kunstensteunpunt als de uitvoerende administratie en de betrokken minister.

De belangrijkste vernieuwingen/acties in de operationalisering van het nieuwe Kunstendecreet situeren zich op het vlak van:

- Opmaak visienota en protocol
- Operationaliseren nieuwe kwaliteitsbeoordeling
- Opmaak nieuwe (digitale) formats voor subsidieaanvragen
- Communicatie en opleiding

PLATFORM KUNST IN OPDRACHT

Kunst in opdracht kan ontstaan in zowel de artistieke als de niet-artistieke context. Het eerste gebeurt frequent binnen de kunstensector en veel van deze initiatieven worden ondersteund via het Kunstendecreet. Het tweede gebeurt voornamelijk in het kader van het "Decreet op de integratie van kunstwerken van 1986". Dit decreet voorziet dat er bij de bouw of renovatie van gebouwen in opdracht van een (semi) publieke (Vlaamse) overheid een percentage van het bouwbudget besteed wordt aan kunst. De Kunstcel van het team van de Vlaams Bouwmeester begeleidt sommige van deze projecten op vraag van de bouwheer, maar kan niet aan alle vragen voldoen.

De vele diensten van de Vlaamse overheid die, in uitvoering van vermeld decreet, als opdrachtgever optreden voor kunst in opdracht zijn meestal niet vertrouwd met de kunstensector. Nochtans heeft de overheid hier een voorbeeldrol te vervullen: projecten die in haar opdracht tot stand komen, moeten aan internationale kwaliteitsnormen beantwoorden, net zoals de projecten die binnen het Kunstendecreet worden ondersteund.

Door de oprichting van enerzijds een overlegplatform (tussen administraties) en anderzijds een kennisplatform (website) streven we een grotere informatiedoorstroming na en een betere begeleiding en advisering van opdrachtgevers op alle bestuursniveaus. Tegelijk kan zo'n tweeledig platform tegemoetkomen aan talloze vragen van kunstenaars en artistieke bemiddelaars die werken in de publieke ruimte. Het Platform neemt zodoende een éénduidige coördinatie- en aanspreekfunctie op in de kern van een breed vertakt netwerk van alle betrokken actoren (zowel binnen de overheid als daarbuiten). De ontwikkeling hiervan gebeurt in nauwe samenwerking met het team Vlaams Bouwmeester en het Kunstensteunpunt.

IMPULSLIJN GROOTSTEDELIJKE DIVERSITEIT IN DE KUNSTEN

In de voorbije legislatuur werd er ingezet op aandacht voor interculturaliteit. Dit was vooral gericht op sociaal-culturele participatie initiatieven, op de verkleuring van het productieaanbod, van het personeel binnen de beoordelingssystemen van het

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

Kunstendecreet, de verkleuring van de raden van bestuur en van het personeel van de kunstenuorganisaties, maar kende een matig succes.

Zo blijft het kunstenaanbod in hoge mate een 'witte', hoog opgeleide middenklasse bedienen en krijgt het amper voeling met de andere lagen van de bevolking, ook in de nieuwe middenklasse die volop groeit. Met andere woorden een deel van de actieve artistieke creatie komt niet boven de korenmaat uit.

Ondertussen is de samenleving niet stil blijven staan en is er een levende, boeiende scene gegroeid in het 'struikgewas' van de stad die de notie interculturaliteit overstijgt en zich nog slechts laat vatten in de notie stedelijke diversiteit waar het fenomeen superdiversiteit een belangrijk aspect van is.

Deze boeiende artistieke praktijken, initiatieven en expressies in de stad worden soms projectmatig ondersteund door de lokale overheden of vinden andere lokale sponsors. Veel van deze initiatieven hebben geen verdere ambitie, andere ontwikkelen echter nieuwe formats, kennen doorgroeiproblemen of werken in internationale netwerken die op landelijk Vlaams niveau niet ondersteund worden of zelfs niet zichtbaar zijn omwille van de beleidsblindheid voor deze soms erg hybride maar hoogstaande artistieke prestaties.

Daardoor verliest de Vlaamse samenleving een belangrijke bron van creativiteit op landelijk niveau. Om dit boeiende artistieke leven boven water te krijgen, moet dit - naast een veel gerichtere klemtoon op deze initiatieven in het Kunstendecreet (waar in het nieuwe KD nieuwe kansen liggen) - aangevuld worden met een impulslijn stedelijke diversiteit.

VERDERZETTING EN INBEDDING KUNSTENDAG VOOR KINDEREN

Onderzoek heeft aangetoond dat een aantal groepen weinig of niet deelneemt aan cultuur. Om aan cultuur te kunnen participeren, moeten mensen competenties ontwikkelen. Dat gaat niet vanzelf, maar het is veel gemakkelijker als ze al op jonge leeftijd in contact zijn gekomen met kunst en cultuur. Daarom moet aan kinderen de kans worden geboden om van kunst en cultuur te kunnen proeven.

De Kunstendag voor Kinderen wil kinderen tot 12 jaar stimuleren om in de vrije tijd de confrontatie aan te gaan met kunst en/of met kunstenaars. Het initiatief vindt plaats op de derde zondag van november. Op die dag geven kunstenuorganisaties, cultuurcentra, bibliotheken enz. in Vlaanderen en Brussel aan iedereen tot 12 jaar en hun ouders, grootouders, vrienden en vriendinnen, broers en zussen de gelegenheid om kennis te maken met kunst van allerlei aard: muziek, beeldende kunst, dans, theater, architectuur, enzovoort.

Het initiatief van een jaarlijkse Kunstendag voor Kinderen was van bij de eerste editie een succes (25.000 deelnemers in 2012), dat in 2013 nog werd uitgebreid (30.000 deelnemers). Bijgevolg wordt dit evenement, dat de participatie aan de kunsten bevordert, bij voorkeur voortgezet en ingebed in het beleid van de volgende legislatuur.

KUNSTKOOPREGELING

Een kunstkoopregeling wil via een renteloze lening de drempel verlagen voor de aankoop van kunst en zo een impuls geven aan de betrokkenheid en participatie van een bredere groep van particulieren aan het kunstgebeuren. Zij versterkt de kunstmarkt en heeft op die manier ook een gunstig effect op het inkomen van kunstenaars.

Een kunstkoopregeling biedt particulieren de mogelijkheid om een kunstwerk aan te kopen via een renteloze lening. De rente op de lening wordt door de Vlaamse overheid gedragen. De kunstwerken kunnen aangekocht worden bij een selectie van galleries, maar ook rechtstreeks bij kunstenaars, (om ook kunstenaars die niet samenwerken met een galerie van de regeling te kunnen laten genieten).

In principe staat de kunstkoopregeling open voor alle particuliere kopers, voor zover zij voldoen aan de leningsvoorwaarden. Eventueel kan overwogen worden om specifieke voordelen te voorzien voor bepaalde doelgroepen (b.v. jongeren).

De deelname van galleries, kunstenaars en andere intermediairs aan de kunstkoopregeling wordt bepaald door een aantal toegangs(subsidie)voorwaarden en criteria. Deze bieden de mogelijkheid om de kunstkoopregeling doelgericht in te zetten, complementair aan het bestaande subsidiëringinstrumentarium.

Galleries en kunstenaars die voldoen aan de toegangsvoorwaarden, kunnen een aanvraag indienen om deel te nemen aan de kunstkoopregeling. De selectie van galleries en kunstenaars op basis van vooraf bepaalde criteria van kwalitatieve en/of zakelijke aard gebeurt door een commissie van experts. Er wordt een periodieke instapmogelijkheid voorzien (b.v. via een tweejaarlijkse oproep).

Kunstwerken kunnen met de kunstkoopregeling aangekocht worden voor zover zij voldoen aan een aantal voorwaarden, b.v. enkel werk van nog levende kunstenaars, een maximale ouderdom van het kunstwerk, disciplines die in aanmerking komen, enzovoort.

E-CULTUUR EN DIGITALISERING

E-cultuur heeft een impact op de invulling van de basisfuncties (reflectie/onderzoek, creatie, presentatie, registratie, conservatie, acquisitie, ...) van kunsten- en erfgoedorganisaties. Daarom is het belangrijk dat kunsten- en cultureel-erfgoedorganisaties zich ten volle bewust zijn van de uitdagingen en opportuniteiten die de impact van ICT op de maatschappij en op hun werking met zich mee brengt.

In Vlaanderen zijn op verschillende niveaus initiatieven genomen op het vlak van digitale infrastructuur. Het Vlaams Instituut voor Archivering (VIAA) werd in december 2012 opgericht als de centrale organisatie die de noden op het vlak van duurzame digitale creatie en bewaring van instellingen en organisaties binnen de Vlaamse overheid moet inlossen.

Deze problematiek vormt eveneens een belangrijke uitdaging voor de kunsten- en cultureel-erfgoedsector waar de kennis rond digitalisering gefragmenteerd is. Daarom is

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

een coördinerende instelling nodig die specifieke technische knowhow ter beschikking stelt, een schakel tussen het VIAA en de sectoren die de noodzakelijke inhaaloperatie op vlak van archivering en digitalisering begeleidt.

Als expertisecentrum voor digitaal cultureel erfgoed is PACKED de geschikte partner hiervoor. Op basis van de expertise die de organisatie op het vlak van duurzame digitale processen heeft opgebouwd, kan zij de begeleiding van de sectoren in het kwalitatief digitaliseren en archiveren, en het maken van afspraken tussen de verschillende bestuursniveaus op zich nemen.

Kunsten- en cultureel-erfgoedorganisaties zijn belangrijke actoren op het vlak van (digitale) 'culturele productie':

- Bij kunstenorganisaties gaat dit om de productie van bronnen (grondstof) én de recepten om te komen tot creaties (een beschrijving van de procedures hoe iets tot stand gekomen is).
- Bij cultureel-erfgoedorganisaties gaat dit om objecten, de kunde om wetenschappelijk verantwoorde informatie hierrond te verzamelen en te interpreteren alsook de kennis over het behoud en beheer van informatie.

Huidige digitale evoluties, zoals de verplichting om content ('gedwongen' door initiatieven zoals Data Exchange Overeenkomst (Europeana) of de PSI-richtlijn) open te stellen, worden vaak gezien als uitdagingen voor culturele instellingen. We merken dat in de kunsten- en cultureel erfgoedsector er nog geen businessplannen zijn die de omgang met deze evolutie faciliteren. Daarnaast laat de (Europese) wetgeving momenteel evenmin toe dat kunsten – en cultureel-erfgoedorganisaties hun publieke taken in de netwerkmaatschappij ten volle realiseren. De veranderende maatschappelijke context en de vereiste institutionele veranderingen benadrukken de behoefte aan een overkoepelend kader.

Met dit onderzoekstraject willen we een interdisciplinair kader creëren waarin de bovengenoemde uitdagingen op een doordachte manier kunnen worden aangepakt. Vlaanderen is hierbij niet geïsoleerd maar houdt vanuit haar eigenheid de Europese dimensie in het vizier.

ANDERE FINANCIERING SUBSIDIEWIJZER/HELPDESK

Er is een grote vraag in de kunstsector maar ook in de erfgoedsector, naar informatie, kennisdeling en begeleiding over het bestaande aanbod van ondersteuningsmogelijkheden zodat deze maximaal aangewend kunnen worden. Hier horen ook ondersteuningsmogelijkheden van niet-financiële aard bij zoals vrijwilligerswerk of bijdragen in natura. Dit aanbod situeert zich binnen de Vlaamse overheid, bij ander overheden (bv. provincies), op EU-vlak en bij private en publieke fondsen. Er bestaan veel sites en partiële wegwijzers maar er is voor de kunsten- en erfgoedsector geen unieke ingang, bundeling of loket.

Recent werden een aantal nieuwe initiatieven gelanceerd zoals de "Routeplanner" en de subsidiewijzer van het agentschap Ondernemen. Kunsten en Erfgoed en het Kunstenloket werken hier aan mee. Het doel van de Routeplanner is om tegen eind 2015 een online

interactieve website te lanceren waarin diverse tools en links worden opgenomen om de Culturele en Creatieve sectoren te informeren en te ondersteunen in hun zakelijke professionalisering. De website zal ook een module 'Financiering' bevatten. De subsidiedatabank van het agentschap Ondernemen wordt eind 2014 geactualiseerd en krijgt voor het eerst een sector specifieke ingang, nl. Culturele en creatieve sectoren, uitsplitsing op kunsten of erfgoed is niet mogelijk.

Met de routeplanner en de subsidiedatabank wordt deels tegemoet gekomen aan de geformuleerde vraag maar niet volledig. Er is nog steeds geen uitgebreide financieringswijzer op maat van de doelgroep. Dit blijft een belangrijke uitdaging: het aanbod geactualiseerd in kaart brengen en raadpleegbaar en het ontwikkelen van een helpdesk om mensen te begeleiden bij het vinden van de meest geschikte ondersteuningsvorm voor hun eigen initiatief.

OPTIMALISATIE WERKING, MIDDELEN EN INFRASTRUCTUUR (EIGEN) INSTELLINGEN

Wat is de rol van de eigen / grote (erfgoed)instellingen voor de Vlaamse overheid? De Vlaamse overheid is eigenaar van het M HKA, het Kasteel van Gaasbeek, de Landcommanderij Alden Biesen, het Frans Masereel Centrum en het Felix De Boeckmuseum.² Soms treedt ze rechtstreeks op als beheerder, in andere gevallen is de exploitatie overgedragen aan een vzw die een dotatie ontvangt voor werking en personeel. Daarnaast draagt de Vlaamse overheid ook de verantwoordelijkheid voor het behoud en beheer van de Collectie Vlaamse Gemeenschap. In al deze gevallen wordt van de Vlaamse overheid als inrichtende macht een duidelijke visie verwacht op de rol die deze instellingen kunnen en moeten spelen, ook in het breder (internationaal) cultuurbeleid. Bijkomend moet de Vlaamse overheid zich de vraag stellen welke (personele, financiële en infrastructurele) middelen ze daarvoor ter beschikking wil stellen.

Dit brengt ons bij een andere vraagstelling: hoe kunnen we een doelgericht infrastructuurbeleid voor cultuur, erfgoed en kunsten voeren dat rekening houdt met de beperkte ruimte in Vlaanderen? Een start hiervoor is een gedegen infrastructuurinventaris- en plan voor Vlaanderen dat momenteel ontbreekt.

UITBOUW VAN MASEREEL CENTRUM TOT EEN VOLWAARDIGE SPELER BINNEN HEDENDAAGS KUNSTENVELD

Sinds haar ontstaan in 1972 is het Frans Masereel Centrum geëvolueerd van een werkplaats voor grafici tot een internationaal georiënteerde residentieplek en kennisknooppunt voor grafische kunsten. Frans Masereel Centrum anno 2014 is een grafisch laboratorium waarin de mogelijkheden van grafische toepassingen onderzocht, verbreed en geherformuleerd worden. Het nieuwbouwproject is een antwoord op diverse noden:

---

² Het KMSKA hoort uiteraard ook in dit rijtje maar heeft als afzonderlijke entiteit een eigen regeerbijdrage.

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

- De dringende noodzaak aan een nieuw grafisch drukatelier dat zal voldoen aan de noden op het vlak van veiligheid, gezondheid en milieuvriendelijkheid
- De slechte klimatologische omstandigheden en het gebrek aan ruimte voor de bijna 20.000 werken in het archief
- Een technische werkruimte
- Een nieuwe publieke tentoonstellingsruimte om de zichtbaarheid en profilering in de hedendaagse kunstensector te vergroten.

Het centrum wil evolueren tot een volwaardige speler binnen het hedendaagse kunstenveld. De nieuwbouw speelt daarin een cruciale rol: de bijkomende atelierruimte geeft de mogelijkheden om in te spelen op hedendaagse technische evoluties en de publieke ruimte creëert een toegankelijk platform voor het publiek, de kunstenaar en zijn werk.

DUIDELIJKE ROL EN AMBITIE VOOR HET M HKA EN AANGEPASTE INFRASTRUCTUUR

De Vlaamse overheid moet een duidelijke rol en ambitie bepalen voor het M HKA als grote instelling binnen Vlaanderen en als instelling van de Vlaamse Gemeenschap. Daarnaast moet de Vlaamse overheid een financieel engagement nemen om deze rol waar te maken, en hiervoor een inhaalbeweging voorzien inzake de werkingsmiddelen en het aankoopbudget van het M HKA.

Zowel het gebouw als het merendeel van de collectie zijn eigendom van de Vlaamse Gemeenschap, het beheer ervan gebeurt door een vzw. De huidige concessieovereenkomst over het beheer van de infrastructuur (12 december 1991 – 11 december 2016) loopt af. Het is wenselijk een beslissing te nemen analoog aan het beheer van de infrastructuur van andere grote kunstinstituten en dit beheer onder te brengen in het FOCI.

In 2014 wordt een studieopdracht uitgevoerd bij het team Vlaamse Bouwmeester "Musea Hedendaagse Kunst Vlaanderen – Casus M_HKA", aangevuld met een ontwerponderzoek vertrekkende van een model van een "Stedelijk verzamelgebouw".

Het doel is de eigen instelling een functionele en aantrekkelijke infrastructuur te geven op internationaal niveau, waardoor ze een landmark wordt en aantrekkelijk is naar een breed publiek, zowel lokaal als toeristisch.

KASTEEL VAN GAASBEEK

Kasteel van Gaasbeek is een museum van de Vlaamse Gemeenschap in een beschermd monument en landschap. Onder de leiding van de huidige conservator is de werking de laatste jaren uitgegroeid tot een dynamisch gegeven dat vandaag op zijn grenzen botst. De explosieve toename van het bezoekerscijfer en de grote mediabelangstelling voor de programmering van het kasteel leiden tot structurele overbelasting. Bovendien kunnen een aantal museale basisfuncties in het omvangrijke takenpakket niet langer opgenomen worden wegens het concentreren van een te uitgebreid en divers takenpakket bij slechts enkele medewerkers.

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

Indien het kasteel als museum van de Vlaamse Gemeenschap verder zijn rol als toonaangevend en publieksgericht museum en erfgoedcentrum en haar museale en eventfuncties wil kunnen opnemen, dan is er zowel een upgrading nodig van de organisatie op het vlak van financiële en van personele middelen, als van de infrastructuur van het kasteel en de bijgebouwen naar meer hedendaagse museale normen. Bij dit laatste wordt rekening gehouden met volgende aandachtspunten: integrale toegankelijkheid, het formuleren van een nieuw concept voor de presentatie van de kasteelcollectie en het belevingsgehalte van de historische interieurs, het creëren van een nieuwbouwvolume, het ontwikkelen van een lange termijnvisie. Hiervoor werd in 2014 een ruimtelijk masterplan opgeleverd nu een gefaseerde uitvoering moet opgestart worden.

LANDCOMMANDERIJ ALDEN BIESEN: EEN LANDELIJK INTERNATIONAAL EXPERTISECENTRUM VOOR ORAAL ERFGOED EN VERTELCULTUUR

Alden Biesen als historische site van de Vlaamse Gemeenschap, is meer dan een cultuur toeristische trekpleister. Het is cultureel erfgoed met een rijke geschiedenis, ingebed in een uniek landschappelijk kader. Alden Biesen is vooral gekend voor zijn Vertelkasteel, het congrescentrum, de Europese werking en de talrijke evenementen en tentoonstellingen. We willen tijdens de volgende legislatuur Alden Biesen verder uitbouwen als landelijk internationaal centrum voor 'vertelcultuur' – Alden Biesen Vertelkasteel.

NIEUW DEPOT VOOR DE COLLECTIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP OP DE KENNISSITE TE VILVOORDE

Kunsten en Erfgoed beheert de Collectie van de Vlaamse Gemeenschap, een kunstcollectie van meer dan 18.000 werken. De Vlaamse overheid is verantwoordelijk voor een professioneel behoud en beheer van deze collectie en vervult hierbij een voorbeeldfunctie. Het grootste deel van deze kunstwerken zijn in bewaring bij musea (versterking van collectieprofiel) en bij openbare besturen (decoratie van werkruimten). De overige werken worden bewaard in een depot in Schaarbeek . Het huidige depot voldoet echter niet aan de noden. De infrastructuur is verouderd, beantwoordt niet aan de kwaliteitsnormen en de stockagemogelijkheden zijn te beperkt. Het gebouw is bovendien niet aangepast aan een collectiewerking.

Uit onderzoek blijkt dat investeringen in het gebouw nooit tot een optimaal functionerend depot kan leiden. Daarom werd ingestapt in het project van de uitbouw van een geïntegreerde Kennissite van de Vlaamse overheid in Vilvoorde. Dit zal resulteren in een gemeenschappelijk erfgoeddepot voor het beheer van de archieven van de Vlaamse overheid, de collectie kunstwerken van de Vlaamse Gemeenschap en het archivalisch erfgoed van het agentschap Onroerend Erfgoed. Dit gezamenlijke traject van verschillende diensten van de Vlaamse overheid is een voorbeeld van synergie en efficiëntiewinst.

FELIX ART EN FELIX ECO

Het Felix De Boeckmuseum is de laatste jaren uitgegroeid tot een dynamische site in de Vlaamse rand rond Brussel, met een werking op twee sporen: Felix Art en Felix Eco. De

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

Vlaamse overheid is eigendom van de gebouwen, een groot deel van de collectie en een deel van de gronden op de site. Het beheer van het museum is overgedragen aan de vzw Museum Felix De Boeck, waarin drie partijen samen de werking ondersteunen: de gemeente, de provincie Vlaams-Brabant en vzw De Rand voor de Vlaamse overheid. Het Eco-luik wordt ad hoc ondersteund. De huidige directeur heeft een duidelijke visie op de ontwikkeling van de site en brengt boeiende (internationale) tentoonstellingen die de figuur van Felix De Boeck in een bredere artistieke context plaatsen. Het bezoekersaantal stijgt. Het is belangrijk de ondersteuning van de werking te garanderen en af te stemmen tussen de verschillende bevoegdheden binnen de Vlaamse overheid.

INFRASTRUCTUUR EIGEN GEBOUWEN BEHEREN IN BRUSSEL

De Vlaamse overheid heeft in Brussel een aantal gebouwen in eigendom of in erfpacht. Bij verschillende van deze gebouwen dringen zich grote(re) onderhouds-, instandhoudings- en/of renovatiewerken op. De betrokken gebouwen vormen daarnaast een belangrijke verwijzing naar de Vlaamse aanwezigheid in Brussel en hebben alle een belangrijke publieke functie. Concreet gaat het om gebouwen waarin volgende grote kunstenuitvoeringen huizen: Kaaitheater, Rosas, AB en Beursschouwburg.

De kosten hiervan overstijgen ruimschoots de budgettaire middelen van het FoCI (Fonds voor Culturele Infrastructuur). Toch dient de Vlaamse Overheid haar eigen gebouwen goed te beheren en in stand te houden en dient zij veiligheidsrisico's te voorkomen en vermijden.

Er wordt voorgesteld om, op basis van concrete studies, waar nodig voldoende bijkomende middelen te voorzien voor het FoCI, zodat de noodzakelijke werken kunnen worden gefinancierd.

INHAALBEWEGING OP HET VLAK VAN THEATERTREKKEN

De installatie waaraan decordelen of belichting in een theater wordt opgehangen is een trekkeninstallatie. Trekkeninstallaties worden in het ideale geval mechanisch aangedreven. De met de hand aangedreven trekkenwanden, handtrekken, zijn in onze buurlanden veelal vervangen door elektromotoren aangedreven systemen. In Vlaanderen is dit amper gebeurd en dringt zich een inhaalbeweging op.

Voordelen van het vervangen door geautomatiseerde trekken zijn er op vlak van arbeidsveiligheid, ergonomie en tijdsbesparing. Meer en meer stellen buitenlandse gezelschappen trouwens ook deze eis.

In 2010 werd het FOCI reglement al aangepast en is deze vervanging een prioriteit. De noden zijn echter hoog en het budget beperkt. De problematiek stelt zich zowel voor onze eigen gebouwen als voor andere (theaters, cultuurcentra). We stellen een dringende inhaalbeweging voor op het vlak van de automatisering van trekkenwanden. Prioriteit gaat naar onze (eigen) gebouwen in deze volgorde: deSingel, Opera Gent, Kaaitheater en Beursschouwburg. Daarnaast blijft het automatiseren van theatertrekken een prioriteit in het bestaande subsidiereglement.

BEGROTINGSVOORSTELLEN 2014-2019

Alle bedragen zijn structurele verhogingen (bv. dotatie Topstukkenfonds is dus in 2019 gestegen met 2,25 miljoen euro)

ERFGOED

	Budget 2014	2015	2016	2017	2018	2019	totaal	Budget 20
HDO-1HEH2B-WT (projecten erfgoed)	1.208.000		500.000	1.500.000	2.000.000	2.000.000	6.000.000	
HDO-1HEH2C-WT (werking erfgoed)	29.667.000	680.000	200.000	500.000	1.000.000		2.380.000	
HDO-1HEH2T-IS (MHKA)	4.730.000			1.000.000	1.000.000		2.000.000	
HDO-1HEH2Q-IS (Alden Biesen)	213.000			250.000			250.000	
HDO-1HEH2S-IS (Gaasbeek)	616.000			250.000			250.000	
HDO-1HEH5Y-IS (Topstukkenfonds)	569.000		250.000	500.000	500.000	1.000.000	2.250.000	
totalen	37.003.000	680.000	950.000	4.000.000	4.500.000	3.000.000	13.130.000	

Toelichting:

1. Extra meervraag (niet opgenomen in regeerbijdrage)

- 2015: Bij begrotingsopmaak is er 680.000 euro extra gevraagd voor de nieuwe ronde cultureel-erfgoedconvenants (380.000 euro wegens gestegen bevolkingsaantallen (= endogene groei) en 300.000 voor een nieuwe cultureel-erfgoedconvenant – Kusterfgoed).
- 2017: Het verhogen van de bedragen voor de Landelijke expertisecentra en organisaties volkscultuur (nieuwe ronde beleidsperiode 2017 - 2021): 500.000 euro

2. Meervraag zoals opgenomen in de regeerbijdrage

- 2016: Opstart Unesco cat. II-centrum: 200.000 euro in 2016
- Inhaalbeweging Erfgoed: 11.750.000 euro in totaal:
  - Impulslijn inhaalbeweging achterstanden erfgoed: projectsubsidies erfgoed verhogen met in totaal 6 miljoen euro (in 2016 met 500.000 euro, in 2017 met 1.500.000 euro en in 2018 en 2019 met telkens 2 miljoen euro).

In deze middelen is voorzien om via deze impulssubsidies de onderfinanciering van de musea te compenseren. Deze middelen kunnen vanaf de beleidsperiode 2019 – 2023 toegevoegd worden aan de werkingsubsidies van de musea.
  - 2017: verhogen dotaties Kasteel van Gaasbeek en Alden Biesen: 250.000 euro elk

In Alden Biesen wordt een expertisecentrum i.v.m. oraal erfgoed opgestart.

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

- 2017 - 2018: verhoging van de structurele subsidie M HKA met 1 miljoen euro in 2017 en een verhoging van het aankoopbudget met 1 miljoen euro in 2018.
- 2018: Vlaamse Erfgoedbibliotheek en Letterenhuis: 1 miljoen euro

De Vlaamse Erfgoedbibliotheek en het Letterenhuis zijn de organisaties die naast de musea, relatief gezien de grootste onder financiering kennen.

- 2016 – 2019: stapsgewijze verhoging van de dotatie aan het Topstukkenfonds, in totaal voor 2,25 miljoen euro.

KUNSTEN

	Budget 2014	2015	2016	2017	2018	2019	totaal	Budget 2019 (excl. indexat)
HDO-1HEH2A-WT (raden en commissies) (*)	250.000	200000						450.000
HDO-1HEH2G-WT (projecten kunstendecreet)	9.600.000	0	325.000	325.000	325.000	322.000	1.297.000	10.897.000
Hoofdstuk 5 kunstendecreet (nieuwe instrumenten)	0	0	500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	5.000.000	5.000.000
Diversiteit bij kunsten			250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	1.250.000
totalen	9.850.000	200.000	1.075.000	2.075.000	2.075.000	2.072.000	6.547.000	17.597.000

(*) op dit begrotingsartikel worden uitgaven voorcommunicatie, rechtszaken, contracten, voorzien alsook de uitgaven voor kosten verbonden aan de verschillende raden en commissies. Van het totaal bedrag op dit begrotingsartikel gaat er jaarlijks ongeveer 250.000 euro naar kosten verbonden aan de raden en commissies

1. Endogene groei

Verhogen bedragen raden en commissies door wijziging kunstendecreet: 200.000 euro in 2015.

2. Meer- vraag zoals opgenomen in de regeerbijdrage

Uitvoering van het nieuwe Kunstendecreet gaat in vanaf 2016, dus pas vanaf dan zijn de nieuwe middelen nodig. Voor 2015 worden er geen bijkomende middelen gevraagd. Hierna vindt u de meervraag zoals opgenomen in de regeerbijdrage.

- Stijging projectmiddelen: in principe zou vanaf 2014 10% van de middelen in uitvoering van het Kunstendecreet (exclusief de middelen voor de instellingen van de Vlaamse Gemeenschap) moeten voorbehouden zijn voor projectsubsidies. Dit impliceert een budget van 9.907.000 euro. Om voldoende kwaliteitsvolle aanvragen te kunnen subsidiëren, is een verdere stijging van 10% van deze middelen nodig bij de inwerkingtreding van het Kunstendecreet in 2016. Om tot het totaalbudget van 10.897.000 te komen, is bijgevolg, verspreid over de jaren 2016 t.e.m. 2019 een jaarlijkse verhoging van het budget met 325.000 euro noodzakelijk.
- Het Kunstendecreet voorziet een nieuw instrumentarium. Voldoende middelen moeten worden voorzien om kwaliteitsvolle aanvragen binnen dit nieuwe

Bijdrage Kunsten en Erfgoed

instrumentarium te kunnen subsidiëren of financieren. Het betreft: kunstenaarstoelagen, partnerprojecten, cofinanciering van internationale kunstprojecten, toelagen voor buitenlandse residenties en voor buitenlandse publieke presentatiemomenten, samenwerking met buitenlandse presentatieplekken, doorbraaktrajecten, internationale netwerken, collectie Vlaanderen en spreiding van kunstwerken.

- Er wordt een afzonderlijke subsidielijnen voorzien voor diversiteit binnen Kunsten. Hiervoor wordt in totaal 1.250.000 euro voorzien.